

Özel Koleksiyonlar

AHMET KOT

ROPORTAJ: MURAT D. ÇEKİN
FOTOĞRAFLAR: İSMALİ KÜÇÜK

Türkiye'nin sayılı özel kütüphanelerinden birine sahipsiniz ve artık kütüphaneniz kamuya açık hale geliyor.

Evet. Kütüphanenin yeni yeri Balıkesir Millet Kütüphanesi Ahmet Kot Kitaplığı. Orada okurlarıyla buluşacak.

Kütüphanenizi nitelik ve nicelik olarak nasıl özetlersiniz?

Kitap alırken niceliğe yatırım yaptığımı hiç düşünmedim. Bir kitapla karşılaştığım an, beni çağırdıysa, tereddütsüz aldım. Yol hazırlığı başlayıp elzem hale gelene kadar da kitap saymadım. Hazırlıklar sırasında kitaplar tek tek fotoğraflanarak bir kütüphane programına yüklendi. Kitaplığımın yarım yüzyıllık tarihinde ulaşılan sayı böylece belli oldu: Yüzbinüçyüz onsekiz (100.318). Burada edebiyattan tarihe, antropolojiden felsefeye, mimariden sanat felsefesine, biyografiden sözlük ve ansiklopedilere kadar 400'e yakın tema, büyük kısmı Türkçe ve İngilizce olmak üzere 50'ye yakın dil, sürekli eklenen yeni sayılarla belki hiç tamamlanmayacak bir koleksiyon olarak 300'e yakın süreli yayın var.

Bir araya getirilmiş kitaplar topluluğunu kütüphane yapan nedir?

Yeryüzünde hiçbir kütüphane bir başkasına benzemez. Tıpkı parmak izi gibi. Bir beynin kıvrımları gibi. Şu yanyana, üstüste raflar boyunca uzanan kitaplar, kütüphane sahibinin beyin kıvrımlarıdır. Kütüphane, sahibinin kişiliğine, ilgilerine, ilgi alanlarının kesişimine ve hatta hayallerine uyumlu olarak ortaya çıkar. Bir kütüphane gösterin bana, sahibinin kim olduğunu anlatayım.

Hayat hikayenizi kütüphanenizin hikayesi üzerinden dinleyelim öyleyse.

İnsan, önüne serilen kader çizgisinde yürür. Kuşlar bile kaderle uçar. Kitabı ben seçmedim. Kitap beni seçti. Kitabın içinde buldum kendimi. Kitaplı bir eve doğdum herşeyden önce. Babam rahmetli Hasan Efendi, irfan yolunun yolcularındandı. Kitap, dergi, gazete.. evimizin vazgeçilmezleriydi. Eve gelen dergilerin sayfalarını defalarca çevirir, yazılar ve resimler arasında gezinir, birgün onların arasında kaybolmayı hayal ederdim. Babama tekrarlatarak harfleri söktüğümde kitap camekanından ilk okuduğum kitap sırtı "O ki O Yüzden Varız" idi. Uzun süre tekrarlayıp durdum anlamadan. Sonra hafızamda bir yerlere gizlendi. Yıllar sonra *Çöle İnen Nur*'un ilk isminin bu olduğunu öğrenince duyduğum heyecanı anlatamam. O kitap bir başlama vuruşu oldu, beni harflerle tanıştırdı. İlk kitabım komşu teyzenin verdiği bir masal kitabıydı: Büyülü Fasulyeler. Çocuğun ektiği fasulyeler büyüyüp göğe kadar çıkıyor ve çocuk onlara tırmanıp bir hayal ülkesine ulaşıyor. Sonra kitaplarım birikmeye başladı.

Okudukça arttı, geldikçe okudum. İlkokula başlamadan bir sandık kitabım vardı. Masallar, peygamber hikayeleri, Nasrettin Hoca fıkraları, resimli romanlar.. İlkokulda Jules Verne'ler, *İki Yıl Mektep Tatili*, keşif ve macera dolu romanlar, acıklı yoksul çocuk hikayeleri.. Evimize *Büyük Doğu*, *Yeni İstiklal* dergileri, *İttihad* gazetesi, daha sonra Babıali'de *Sabah* ve *Bugün* gazeteleri geliyordu. Gazetelerin çizgi roman dizilerini, önemli bulduğum yazıları, köşe yazarlarını kesip biriktiriyor, sırttan ya da yandan dikip kitap gibi yapıyor, kitap sandığıma yerleştiriyordum. İlkokul ikide sandığım doldu. Yıl sonu karne hediyesi olarak beni bir sürpriz bekliyordu: babamın yaptırdığı kitaplık. Bele kadar çekmeceli kilitli dolap; üstü tavana kadar uzanan iki sıra kitaplık; geldi, odama yerleşti. Bir muhteşem anıt

benim için. Gece uyanıp onu seyrediyordum. Sandıktaki kitaplar ancak birkaç rafı doldurdu.

Günde 10 kuruş harçlık ancak bir simit parası. Bir arkadaşımın teklifi ve babamın da “sen bilirsin” demesiyle hayatımda yeni bir sayfa açıldı. Mahalle fırınından her gün sabah 5’te 50 simit alıp satmaya başladım. Saat 7’ye kadar simitler bitiyor, iki saatte bana 50 kuruş kalıyordu. Her elli simitte de bir simit hediye. İkinci hafta yüz simit sattım. Her gün 100 kuruş. Bu her gün Varlık Yayınları’ndan bir kitap demek. Simit satarken keşfettiğim bir sahaftan, Arif Etik’ten alıyordum kitapların çoğunu. Arif amca pazarlık kabul etmeyen asık suratlı biriydi. Ama bu yaşta bir çocuğun gün aşırı gelip kitap aldığını görünce beni “gel bakalım evladım” diye karşılamaya başladı. Bir yıl içinde kitaplığım Dostoyevski’lerle, Orhan Kemal’lerle, İstrati’lerle doldu. 10 ciltlik İki Çocuğun Devrialemi, Abdullah Ziya Kozanoğlu kitapları hep Arif amcadan keşiflerim. Onun tavsiyesiyle çok kitap aldım. İlk kitap ustamdı. Hayırla yad ediyorum.

Kışın yeniden başlamak üzere simidi bıraktım, daha kârlı bir işe başladım: Frigo Dondurma satışı. O zamanlar daha yeni çıkmıştı. Kazancım günlük 250 kuruşa yükseldi. Dondurma imalathanesinin sokağında bir yeni kitapçı daha keşfettim: “Kitapçı Muhittin Bayazıt / Al Götür Oku Getir”. Yıllar sonra, Erdem Bayazıt’la amcaoğlu olduklarını öğrenecektim. Öyle ilginç bir şahsiyet ki, akademik tez bile yapıldı hakkında. Resimli romanları, *Teksas Tommiks*’leri 5 kuruşa okutuyordu. O sırada Ceylan Yayınları *Teksas, Tommiks*’in yeni maceralarına başladı. Fiyatı 15 kuruş. Niye ben de aynı şeyi yapmayım? Her hafta yeni bir macerayı 15 kuruşa alıyor, hemen o gece okuyup ertesi gün mahallenin çocuklarına 5 kuruşa okutuyordum. Üç gün sonra kitap benim oluyordu. Bir taraftan resimli romanlardan biriken beş kuruşlar Arif Amca’ya gidiyor. Bu delice süren birkaç yıllık döngü kitap tutkumun temelini oluşturdu.

Bu okumalar yazmak için ilham verdi herhalde..

Dört metrekairelik odama sadece bir somya yatak, küçük bir masa, bir de kitaplık sığıyordu. Küçük bahçemize bakan pencere önünde bir ayva ağacı vardı sürekli birbirimizi seyrettiğimiz. Bütün dünyanın, gecemin gündüzünün şahidi. Bazen karşılıklı konuşuyoruz. Ona bir şiir yazayım istedim. Ama adı bana çok kaba geldiği için midir nedir, ağacı soyutladım ve Ahlat Ağacı adlı ilk şiirimi yazdım. Bu soyutlama müthiş bir buluş gibi geldi bana. Kendimle gurur duydum ve artık ben de bir şairim dedim. Ama bunu yıllarca içimde bir sır olarak sakladım, hiç kimseye söylemedim. Sahaf Arif amcanın dükkanından aldığım Arif Nihat Asya, beni ilk etkileyen şairlerdendi. Onun gibi yazmaya çalıştım o yaşlarda. Sonra Orhan Veli, Cahit Sıtkı, Cahit Külebi, Fazıl Hüsni girdi dünyama. Babam şiir okuduğumu görünce kendi kitaplarından Necip Fazıl’ın *Çile*’sini verdi.

Kütüphanemi zenginleştiren üçüncü keşfim, dondurma sattığım son yıl, Eskişehir Maarif’te Hazırlık’tan Bir’e geçtiğim yaz İstasyon caddesinde karşıma çıkan Milli Eğitim Kitabevi oldu. O yıllarda her şehirde Milli Eğitim Kitabevleri vardı ve bunların tabelasında anlamadığım bir şekilde “Yayınevi” yazılı olurdu. Boynumda ki dondurma sandığıyla yayınevinin vitrininde kitapları incelemem ilginç gelmiş olacak ki, sarışın çilli bir ağabey dışarı çıktı ve içerdeki kitaplara da bakabileceğimi söyledi. Giriş o giriş diyebilirim. Bütün bir dünya edebiyatı bembeyaz kapaklı kitapların içinde, önümde sıralanmış duruyordu. Raflar arasında şaşkın bir şekilde dolaşırken yayınevinin müdür masasından beni izlediğini fark ettiğim bu ağabey, sonra uzun yıllar bize entelektüel ağabeylik yapmış olan Suat Fıratlı’ydı. Onun sıcak dostluğu, kitap dünyasının enginliklerine açılmamda önemli bir kılavuz olmuştur. İlk gün bu dondurmacı genci sadece seyretti. Sonra oraya her çarşamba öğleden sonraları sandıksız olarak gittim. Suat ağabey önce Milli Eğitim Yayınları’n-

YUSUF KOT:

BABAM BİZE GÜL YAPRAĞI BIRAKTI*

K

İTAP taşımaya 6 yaşında babamın yanında başladım. ... 90’lı yıllar hafta sonları Beyazıt Meydanı’ndaki yer tezgâhlarını birlikte gezerdik. Hiçbir tezgâhı bakmadan geçmezdi. Sevmediklerini bile. Hatırlı, kıdemli, ilgili müşteriydi. Kitabın gerçek fiyatını sahaftan iyi bilir, onu da ikna ederdi. Tezgâhtaki dergilere en son bakar, elindeki dergi defterinden kontrol ederek eksiklerini bir kenara ayırırdı. Defterinde takip ettiği yüzlerce dergi ismi vardı. Belki yirmi yıl tuttuğu o defter bir gün çalındı. Böyle bir suçu anlayamıyorum. Tekrar dergi takip edebilmek için bütün arşivini bir çatı altında toplamayı beklemesi gerekti. Babamın bir tezgâhtan aldığı kitap ve dergiler kucağımda taşıyabileceğim miktarı geçince onları başka bir tezgâhın arkasına emanet bıraktığımız diğer kitapların yanına kadar götürüp geri gelir, bazen böyle 4-5 sefer yapmak zorunda kalırdım. Tezgâh arkasında birikenler iki kişinin taşıyabileceğinden fazla olursa da arabaya iki seferde taşırdık. Taşıyamıyor olmak o kitabı almayabileceğimiz anlamına gelmezdi. Bazı haftalar nadiren de olsa arabanın taşıyacağından fazla kitap çıktıysa araba iki sefer yapardı mesela. Araba da ben de başka türlüünü bilmezdik. Yine sahaflar da bilirdi ki o gün parası yoksa bile Ahmet Kot’a kitap verilir, borcu bir kenara yazılır. Çocuk hafızam parası olmadığını hatırlıyordu da o paranın ne zaman nasıl ödendiğinin takibini yapmıyordu.

Kitabı biz de seviyorduk. Taşımayı bile seviyordum. Elimde kitap poşetleriyle yüzlerce metre yol yürürken hep bir poşet daha fazla taşınabileceğini, en yorgun hissettiğim anda bile on metre daha yürüyebileceğimi, on metre yürüyebildiysem bir on daha gidebileceğimi kitap taşırken öğrendim. Poşet yoksa kucağıma doldurup çeneme de yasladıktan sonra düşürmeden saatlerce yürüyebilecek ustalıktaydım.

Evdeki kitap miktarı hiçbir zaman “bunların hepsini okudunuz mu” seviyesinin altına düşmedi ama babamın asıl kütüphanesi başka yerlerde olduğu için evimizde ayak basacak yer hâlâ vardı. İçinde adım atmak güçleştikçe başka daireler kiralananak büyüyen kütüphanemiz Çağaloğlu’nda farklı sokaklardaydı. Babam yaptığı işlerden kazandıklarıyla hem bizi hem kütüphaneyi büyütüyor; kütüphane de hem bizi hem işimizi besliyordu.

Ayrık otu önce “az yana kay, az yana kay” diye diğer otlardan izin ister, iyice köklendikten sonra da “beğenmeyen başka yere gitsin” dermiş. Canlı kütüphaneler de büyüdükçe sizi evde istemez olur. Başka daireye taşınırsınız, peşinizden gelir. Kitap çok yer kaplar. Ne kadar yer kapladığını taşınmaya kalktığınızda anlarsınız. Küçük bir rafa rahat sığan kitapların iki büyük kutuya zor sığıdığı olur.

Babamın kitapları taşı taşı bitmedi. .. Babam bu yükü bize gül yaprağı olarak taşıttı. ■

*Nihayet, 2018, Sayı: 37, sayfa 36-39.

dan “Çatallı Köy” adlı bir tiyatro oyunu hediye etti. İlk okuduğum tiyatro eseridir. Mesnevi’den başlamak üzere klasiklerimizi Suat ağabeyin sıcak ve karşı konulmaz tavsiyeleriyle keşfettim. Sonra Milli Eğitim 1000 Temel Eser dizisi yayınlamaya başladı. İnceli kalınlı her kitap 5 lira. Çarşambaları iple çekerdim yeni bir 1000 Temel gelmiş midir diye. Suat ağabey yeni kitap gelmişse bana ayırmış olur, kapıda beni görünce gözleri parlardı. O gün o kitap biterdi. Ona çok şey borçluyum kitaplarım adına. Allah uzun ömürler versin.

Eskişehir Maarif ikinci sınıfta Nabi Avcı, resim hocamız Cevat Ülger ve Akçağ Kitabevi çevresindeki Atasoy Müftüoğlu, Alaettin Gül gibi “iyi okur” ağabeylerle tanışmam bana yeni bir dünyanın ufuklarını açtı. Kütüphanem de deri değiştiren bir yılan gibi değişime uğramaya başladı. Bazı kitaplar raftan düşerken, edebiyatın sınırsız ufuklarına açıldım. İngiliz, Fransız, Rus klasikleri, Gide, Kafka, Steinbeck, Faulkner, Rilke...

Kütüphanenizin zenginleşmesinde pay sahibi kişiler oldu mu?

Ortaokul-lise yıllarımdaki kitap dünyam, edebiyata özel bir ilgi duyan, okuyan ve yazar, dergi çıkaran bir edebiyat ilgisinin sınırlarındaydı. O yılların kütüphaneme katkısı bakımından iki önemli aktörü anmam gerekir. Biri, Akçağ Kitabevi.. Ankara Yüksek Öğretmen Okulundan bir grup gencin kitap kooperatifi kurarak yayıncılığa başlaması ve Türkiye’nin önemli üniversite şehirlerinde şube açması. Bu, Türkiye’nin ilk kitabevleri zinciri denemesidir. Erzurum ve Kayseri’den sonra açılan Eskişehir Akçağ, çok önemli bir entelektüel merkez haline geldi, birçok öğretmen, öğrenci ve aydının uğrak yeri oldu. Türk yayın ve kültür hayatının yeni çıkan ürünlerine buradan ulaşmak mümkündü. O günlerin dinamik siyasal ortamında canlı fikir ve edebiyat sohbetleriyle entelektüel bir ortam oluşturan Akçağ’ı iki isim taşıyordu, kitabevinin sorumlusu Alaettin Gül ve Atasoy Müftüoğlu. Akçağ, fikir dünyamın ve tabii kitaplığımın zenginleşmesinde ilk sırada yer alır.

İkinci aktörse lise yıllarımda yazları yaptığım İstanbul seyahatleridir. İstanbul’da Sarıyer’de oturan amcamda kalır, hemen her gün, otobüsle yaptığım Beyazıt ve Cağaloğlu turları sonunda eve kitaptan sarhoş halde dönerdim. Sahaflar ve Beyaz Saray çarşıla-

rı merkez olmak üzere kitap kokusunun alındığı mıntıklar ana güzergahtı. Yokuştaki Varlık Dergisi ve Yayınları, Vilayet Han’daki Yeni Dergi ve De Yayınevi, Ersoy Han’da Hareket Dergisi ve Yayınları, Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın Kimya Fakültesi arkasında bulunan Kitap Kitabevi, Sahaflar’da Elif Kitabevi, o yıllardaki Osmanlı sahaf neslinin son kalan örneği Necati Amca’nın dükkanı ve Fethi Gemuhluoğlu ağabeyin “mutlaka uğrayacaksınız!” tavsiyesiyle gittiğim sohbet ustası Muzaffer Ozak üstadın dükkanı. Birçok yazar ve şairi ilk kez buralarda gördüm, tanıdım.

Bu arada kütüphanemin hızlı gelişmesine imkan veren en önemli faktör, Fethi ağabeyin lise 2’de başlattığı Türkp petrol Vakfı bursuydu. Sonradan anladım ki, normal şartlarda sadece üniversite öğrencilerine verdikleri bu bursu Fethi ağabey bana kitap alabileyim diye bir bahane bulmak için bağlamıştı. Kitaptan kulemin inşaatında altın değeri taşıyan bu aylık üçyüz liralık burs, iç dünyamda çerçevenip duvarıma asılmış bir incelik örneğidir. O olmasa, kasap vitrinleri önünde yalanarak bekleyen kediler gibi kitapları sadece seyreder, o yıllarda aldığım ve kütüphanemin en güzide parçaları olan şiir kitaplarımın rafları bomboş olurdu şimdi. Fethi Gemuhluoğlu ağabeyi rahmetle yad ediyorum.

Ve üniversite yıllarınız..

Bugünkü kütüphanemin temelleri, asıl 1972’de ODTÜ ile başlayan üniversite öğrenciliği yıllarında atıldı. Altı öğrenci Bahçelievler’de bir bodrum katında kalıyorduk. Koridor boyunca altı oda, bir mutfak vardı. Evin zaman zaman değişen kadrosuna Cahit Zarifoğlu ve Ersin Gündoğan da eklendi birer yıl. Mutfak her akşam tam bir entelektüel fırtınalar arenası.. Atilla Koç her akşam bizde. Ragıp Karcı, Haydan Ergülen gibi ara sıra uğrayanlar var. Nabi Avcı’yla ve benim odalarımız evin kütüphanesi dense yeridir. Benimkinde yerdan tavana hızla yükselen bir gazete koleksiyonu yığını da var.

Aslında gazete koleksiyonu 1961 yılına dayanıyordu. İlkokul birinci sınıf tatilinde Konya’ya akrabalarımızın köyüne gidiyorduk. Ankara’da garajda otobüsümüzü beklerken bir gazete gördüm. Sayfayı kaplayan bir haber: Menderes İdam Edildi! Hürriyet gazetesi. Hemen aldım. Ankara-Konya arası, yol boyunca okudum, düşün-

düm. Çocuk muhayyilem allak bullaktı. İlk siyasal bilinçlenmeyi sanki o yolculukta yaşadım. O gazeteyi sakladım. Ve o günden sonra ben artık bir gazete okuyurdum. Önemli yazıları, haberleri kesip dosyalamaya başladım. Gazeteler de kitaplar gibi biriktirilip gerekli olduğu günler için saklanan nesnelerdi benim için. Altmış yılını dolduran gazete arşivi serüveni işte bu idam nüshasıyla başlamıştır. 1961’de atamadığım o Hürriyet, 1970’lerde 5-6 gazetenin, 1980’den bu yana da sayısı her gün 15-20 arasında değişen günlük gazetenin alınmasıyla tutkulu bir arşivcilik bilincine yol verdi. Eve kahvaltılık zeytin-peynir almaya inip param yetmeyince gazeteleri tercih ettiğim günler olmuştur. Çünkü o gazeteler ertesi gün yoktur ama zeytin-peynir ertesi gün de oradadır. Bu tutku böyle bir şey..

Bu tutkunun bir açıklaması var mı?

Bir genç ilkokulda evlerine gelen Babiali’de Sabah ve Bugün gazetelerini köşe yazarlarına kadar okuyorsa o gencin bir gazetede yazar olmanın, hatta gazete çıkarmanın hayalini kurması doğaldır. “O yazarlar gibi yazacaksam, bu gazeteler bana bir gün gerekecek” duygusu hayatım boyunca beni hiç terk etmedi. Yurtdışında bile hep benimle birlikteydi. Her gittiğim ülkenin ilginç gazetelerini dönüşte Türkiye’ye taşımışımıdır. Bunun adının arşivcilik olduğunu yıllar sonra öğrenecektim. Son kırk yılın ulusal basın arşivi böyle oluştu. Ekonomik açıdan en darda olduğum zamanlarda bile şöyle ikna ettim kendimi: Birçok arkadaşım her gün neredeyse aynı parayı verip aldıkları sigarayı yakıyorlar, bense yakmayıp biriktiriyorum. Üstelik daha sağlıklı..

Üniversite yıllarında kütüphanem ortalama bir aydının kütüphanesi sınırlarındaydı. Sonraki yıllara yayılan hızlı bir ilgi ve çevre genişlemesi, iletişim ve yayıncılık sektörünün yazarlık, dergicilik, gazetecilik, yayıncılık gibi farklı dallarında gezinmem, işlerim dolaşısıyla dünyanın farklı şehirlerine yaptığım seyahatler ve bazılarında uzun sürelerle ikamet etmem, gittiğim ülkelerde her boş anı kitapçı ve sahafların rafları arasında geçirmem kütüphanemi hızla büyüttü. Londra’da gazetecilik yaptığım 1977-78 yıllarında sahafların tanımadığım köşesi kalmamıştı. Türkiye’ye 35 koli kitapla döndüm. Londra günlerinde yakından tanışıp görüştüğümüz Martin Lings, Abdülkadir es-Sufi, Seyyid Hüseyin Nasr, Perviz Manzur, Ziyaüddin Serdar gibi isimlerle kurulmuş dostluklardan ve getirdiğimiz kitaplardan bir yayınevi çıktı: Yeryüzü Yayınları. O kitaplardan oluşan yayın listemiz, Yeryüzü kapanınca İnsan Yayınları’nın ve ondan doğan İz Yayıncılık’ın kuruluş felsefelerini ve ilk yayın programlarını oluşturmuştur.

Nihayet birgün kütüphanenizi evde zaptedemez oldunuz.

Kitaplarımı henüz ev kütüphanesi sınırlarında tutmaya mecbur kaldığım o yıllarda birkaç kez ev taşıdım. Bu taşınmalarda bir kısım kitapları ciğerimden parça koparırcasına bir kenara ayırıp, taşınmada yardımcı olan öğrenci kardeşlerime bir Türk geleneği olan “potlaç” usulüyle yağmalatarak kitap nüfusumu azaltmıştım. Bu yağmaya katılmış olan bazı arkadaşlar o günleri hasretle anarlar zaman zaman.

Yeryüzü Yayınları kurulup artık bir mekanımız da olunca, evde el altında bulundurmam gerekenler dışındaki kitapları, kitaplıklarıyla birlikte ofis ortamına taşıdık. 1983’te kitap ve yayıncılık alanında tasarım hizmeti vermek üzere Yazievi’ni kurduk. Bilen bilir, ajansın 2010 yılında kapanışına kadar geçen 27 yılda kullandığı bütün ofislerde kitaplar ev sahibi, biz kiracı gibiydik. Kitaplar ofisin neredeyse tamamını kapladığında orayı kitaplara bırakıp biz başka bir yer kiraliyorduk. Böyle böyle Sultanahmet civarında beş ayrı mekana yayılmak zorunda kaldık ve kiralari ödeyemez olduk. Sonunda ajansı kapattık ve bütün kitapları şehrin periferindeki bir

iş merkezinde dört katlı ve nispeten ucuz bir mekana toplayarak sistemli bir kütüphane için en önemli adımı attık.

Son 10 yıl gerçek anlamda bir kütüphanenin inşa sürecini yaşadığımız dönemdir. Raflar arasında geçirilen günler ve geceler sonunda, yıllardır birarada yaşayan binlerce kitap tek tek elden geçerek yeniden harman oldu, kitaplar konularına göre raflara yerleşti, her kitap kendi konusundaki arkadaşlarıyla birleşti, dergiler tasnif edilerek eksik sayılar belirlendi, gazeteler güvenli ve temiz bir ortamda paketli halde koruma altına alındı ve kütüphane istenilen kitabı istenildiği anda verebilir hale geldi. Her yapıtaşı anlamlı bir bütünün parçası olarak hayalimdeki kitap kulesinin inşasında yer aldı. Kule artık mücessem bir halde önümde durmaktadır.

Kütüphaneniz kamuya açık hale geldi, peki kime emanet ediyorsunuz?

Kütüphaneyi oluşturan sonu gelmeyen bir evrimdir. Tam bitti dediğiniz yerde yeniden başlayan bir süreçtir. Kılıktan kılığa giren bir hayaldir. Her kitap öldü dediğiniz gün deri değiştirerek başka bir kütüphanenin anlamlı parçasına dönüşebilir. Yeni girdiği rafı hemen benimser ve bir başka hayalperestin beyin kıvrımlarında yerini alır. Bahsettiğim kitap kulesi, inşası hiçbir zaman tamamlanamayacak bir Babil Kulesidir. İnsan doğar, yaşar, ölür. Babil’in inşaatı bitmez. Birinin bu kule inşaatını teslim alıp sürdürmesi gerekir.

Her kütüphane sahibi bir gün emr-i hak vaki olduğunda ömrü boyunca gözü gibi baktığı, en sevdiklerinden bile kıskandığı kitaplarını, güzelim koleksiyonlarını bırakıp bir başka aleme gidiyor. Geride bıraktığı evlad u ıyal dünyaya farklı gözle bakan kişilerse “bütün bu çöp yığını bıraktı gitti” deyip bir sokak hurdacısını çağırıyor ve kütüphaneyi boşaltıyorlar. Yok, eğer insafly yetişmiş salih evlatsa “rahmetli babamız bir yığın kitap, mecmua, dosyalarca yazı çizi bırakıp gitti, ne nedir nasıl anlayacağız?” diye hayıflanıp günlerce uğraşıyorlar. Bu kütüphane için öyle olmasın istedim ve kule inşaatını sürdürme görevini bütün kütüphaneyi en az benim kadar iyi tanıyan oğlum Yusuf Kot’a devrettim. Bunu bir miras devri olarak değil, görev devri olarak görmek lazım.

Yusuf, daha 5-6 yaşındayken başladığı bu kitaptan kuleler inşa etme işini Nihayet dergisinin “Babamın Kitapları” özel sayısında yazdı. Bu kütüphane hikayesinin anlaşılması için önerebileceğim bir “okuma parçası”dır. Raflarca kitap, dosyalarca kupür, evrak, bilgi-belge, çekmeceler dolusu gravür ve fotoğraf.. Zaten neyin nerede olduğunu uzun bir süredir Yusuf’a soruyorum. Ben artık raflar arasında meraklı bir kitap okuru olarak gezineceğim, ilginç bulduğum kitapların sayfaları arasında kaybolacağım, uzun yıllardır yazmak için hazırlandığım kitaplarımı yazacağım.

Kütüphanenizde özel diyebileceğiniz koleksiyonlar neler?

Elli yıllık kütüphane oluşumu macerası iki özel koleksiyonun doğmasına zemin hazırladı. Birincisi, dünyanın birçok şehrinde katıldığım sayısız fuardan, gezdiğim kitapçılardan, hatta hiç ummayacağınız sokak satıcılarından topladığım Binbir Gece Masalları Koleksiyonu. Başka bir yerde olduğunu duymadım. Biliyorsunuz, *Binbir Gece Masalları* bin yılı aşkın bir geçmişten gelen sözlü anlatının sonradan yazıya dökülmüş hâlidir ve dünyanın bilinen en uzun iletişim zinciridir. Çoğu, masalların resimli tercümelerinden oluşan ve beşyüz parçaya yaklaşan bu koleksiyon Ahmet Kot Kütüphanesinin en keyifli çıktısı gözümde. İkinci çıktı da, kitap tarihi, kitap sanatları, kalem, kâğıt, matbaa, kütüphanecilik, okuma kültürü gibi kitap kültürüyle ilgili konularda üçbine yakın kitaptan oluşan Kitap Kültürü Kütüphanesi. Bir başka yerde var mı bilmiyorum. Bu koleksiyonu Türk Dünyası Vakfımızın Asmalımescit’teki binasının bir katında misafir ediyoruz.